O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TALIM FAN VA INNOVACIYALAR VAZIRLIGI
QORAQALPOG‘ISTON TIBBYOT INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi:
№ 23/3-6/1
2023 yil «31» 08

«TASDIQLAYMAN»
Qoraqalpog‘iston tibbiyot instituti rektori
Ataniyazova O.A.
2023 yil «____» ________

“PSIXIATRIYA VA NARKOLOGIYADA HAMSHIRALIK ISHI” FANINING MODUL DASTURI

Bilim sohasi: 900000 Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy ta’minot

Ta’lim sohasi: 910000 Sog‘liqni saqlash

Ta’lim yo‘nalishlari: 60911200 Oliy hamshiralik ishi

Nukus – 2023

Fan	O'quv yili	Semestr III	Kreditlar 4
Fan modul turi Majburiy	**2023-2024**	**Ta'lim tili qoraqalpoq**	Haftadagi dars soatlari 36

1	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg'ulotlari** (soat)	**Mustaqil ta'lim**	**Jami yuklama** (soat)
	Psixiatriya va narkologiya	**60**	**60**	**120**
2	**I. Fanning mazmuni** O'zbekistonning rivojlanishidagi Harakatlar strategiyasining yo'nalishlaridan biri ijtimoiy sohani rivojlantirish bo'lib, bu mamlakatda sog'liiqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirishni ham nazarda tutadi. Bu borada asosiy maqsad fuqarolarning malakali tibbiy xizmatdan foydalanish huquqini amalda ta'minlashdan iborat. Faning predmeti va mazmuni: Psixiatriya va narkologiya – bemorning ruhiy faoliyatining qonuniyatlarlarini, shaxsiyatining tizimini va ruhiy buzilishlarda davolovchi ta'sirini, ruhiy kasaliklarni ruhiy buzilishlarda simptom va sindromlarini o'rganuvchi va ruhiy kasalliklarni etiopatogenezini, kechishi va prognoz qonuniyatlarini o'rganuvchi fandir. Psixiatriya va narkologiya ton ma'noda olganda bemor psixologiyasini o'rganuvchi fandir. Ushbu fanning asosiy vazifalari psixosomatik sindromlar va turli kasalliklarda bemorlar psixologiyasini o'rganish, bemorlarga tibbiy-psixologik yordam ko'rsatish, turli uslubdagi psixoterapiya va psixofarmakoterapiya			

usullarini amaliyotda qo'llay olishdir.

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarni klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga qaratilgan uslublarni zamonaviy pedagogik texnologiyalar orqali psixiatrik va narkologik kasalliklarning kelib chiqish sabablari, klinik ko'rinishlari, kechish turlari, tashxis va qiyosiy tashxislari hamda davolash va parvarish usullari, kasallikni oldini olish chora – tadbirlarini o'rgatishdan iboratdir.

Fanning vazifasi – fanning bo'limlariga tegishli bilimlar bilan talabalarni bosqichma – bosqich tanishtira borish, o'rgata borish va ko'nikmalarni xosil qilish; yangi pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tadbiq etib, talabani klinik fikrlash qobiliyatini o'stirish va bilimini saqlash darajasini oshirish; talabaning klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga; fan soxasiga taalluqli psixiatrik va narkologik bemorlarni tashxisi va qiyosiy tashxis bosqichlarini, davolash, parvarish va profilaktika usullarining zaruriy jihatlari to'g'risida ma'lumot berish.

Modul III-semestrda o'qitiladi va talabalarning shu davrda va keyinchalik bakalavriatura bosqichida oladigan bilimlari uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Mazkur modul dasturi barcha klinik modul dasturlari mavzulari bilan uzviy bog'liq.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

Ma'ruza mashg'ulotlari tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Maruza. Nevroz va reaktiv psixoz kasalligi.

2-Maruza. Shizofreniya kasalligi.

3-Maruza. Epilepsiya kasalligi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg‘ulotlari tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu Idrok etishning buzilishi.

2-Mavzu Xotira va unuig buzilishlari

3-Mavzu Fikirlash va unuing buzilishlari

4-Mavzu Xissiyot va uning buzilishi

5-Mavzu Nevroz kasalligi.

6-Mavzu Reaktiv psixoz kasalligi.

7-Mavzu Psixopatiya kasalligi.

8-Mavzu Shizofreniya kasalligi

9-Mavzu Alkogolizm kasalligi.

10-Mavzu Giyoxvandlik kasalligi.

11-Mavzu Epilepciya kasalligi

Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo’yicha ko’rsatmalar

Fan bo‘yicha laboratoriya ishlari namunaviy o‘quv rejada ko‘zda tutilmagan.

Kurs ishini tashkil etish bo‘yich uslubiy ko‘rsatma

Fan bo‘yicha kurs ishi namunaviy o‘quv rejada rejalashtirilmagan.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarni tashkil etish bo‘yicha umumiy ko‘rsatma va tavsiyalar

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

1. Idrok etishning buzilishi
2. Fikirlash va uning buzilishlari.
3. Ong buzilishi.
4. Shizofreniya kasalligi
5. Alkogolizm kasalligi.
6. Epilepciya kasalligi.
7. Reaktiv psixoz kasalligi.

	8. Nevroz kasalligi. 9. Xotira va unuig buzilishlari 10. Xissiyot buzilishi **Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning shakllari:** Tibbiyot faoliyati huquqiy asoslari moduli bo'yicha tavsiya etilayotgan mustaqil ishlar: turli xil keys, vaziyatli masala va prezentatsiyalar shaklida amalga oshiriladi.
	V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetenciyalari. **Talaba bilishi kerak:** - Sog'liqni saqlashni isloh qilish va yangi xo'jalik mexanizga o'tish bilan bog'liq bo'lgan muammolar; - sog'liqni saqlashning huquqiy asoslari fani, maqsad va vazifalari, tamoyillari, - fuqarolar sog'lig'ini saqlash haqidagi qonunchilik asoslarini o'rganish, tibbiy faoliyatdagi turli xil huquqiy munosabatlarning xususiyatlarini anglash. - tibbiyot hodimlarining huquqiy holati. - tibbiy va farmasevtik faoliyat bilan shug'ullanish huquqi. - Xususiy tibbiy amaliyot. - Fuqarolar sog'lig'ini muhofaza qilishning huquqiy asoslari. Fuqarolarning sog'liqni saqlash va tibbiy-ijtimoiy yordam olish huquqlari. Bemor huquqi. -Birlamchi, tez, ixtisoslashgan tibbiy yordam. -Tibbiy xodimlarning qilmishi. - Tibbiyot hodimlarining fuqoraviy-huquqiy javobgarliklari. -Sog'liqqa yetkazilgan zarar. U;arni aniqlash, o'rnini qoplash tartibi va sharoyitlari. - Mehnat qonunchiligi va tibbiy odimlar faoliyati. Ishga yollovchi va

	ishchining asosiy huquqlari va majburiyatlari. O'rindoshlik, o'rinbosarlik, lavozimlarni birga olib borish. -Mehnat va jamoa shartnomasi. Mehnatni himoya qilishni bilishi kerak.
	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari. • Ma'ruzalar • Interfaol pedogogik texnologiyalar • Seminarlar (test yechish, savol-javoblar) • Guruxlarda ishlash • Taqdimotlarni qilish • Individual loyiholar Jamoa bulib ishlash va himoya qilish uchun loyiholar **VII. Kreditlarni olish uchun talablar.** Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat buyicha topshiriqlarni myvaffaqiyatli topshirish.
	Asosiy adabiyotlar: 1. Xodjaeva N.I., Shoyusupova A.U. Psixiatriya: tibbiyot institutlari talabalari uchun. Darslik. — T.:Mehridaryo, 2011. 2. Ibodullaev Z.. Tibbiyot psixologiyasi. Toshkent, 2012 **Qushimcha adabiyotlar** 1. N. N. Ivanets, Psixiatriya i meditsinskaya psixologiya Uchebnik dlya stud. med. vuzov. Geotar-Media 2014. 2. Jarikov N.M. i dr. Psixiatriya: uchebnik - M.: 2002 g. 3. Karvasarskiy B.D. Klinicheskaya psixologiya, 2004. 4. Samoxvalov B.N. Uchebnik po psixiatrii, 2006g. 5. Chekanova M.M. «Sestrinstvo v psixiatrii s kursom narkologii» 6. Gelder M., Get D., Meyo R. Oksfordskoe rukovodstvo po

	psixiatrii.-Per. s angl.: v dvux tomax. – K.:Sfera, 1999. 7.Аграновский М.Л. Общая медицинская психология и психопатология. Андижон 2011. 8.Аграновский М.Л. Частная медицинская психология и психиатрия. Андижон 2011. **Internet saytlari** 1. www.ziyonet.uz; 2. www.s-psy.ru 3. www.psychiatry.ru, 4. www. medlibrary. ru 5. www. medline. ru **6.** www. med.ru
7	Fan dasturi Qoraqalpog‘iston tibbiyot institutida ishlab chiqilgan va institut kengashining 20____ yil __________ dagi ___ -sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.
	Fan/Modul uchun ma’sullar: Shanazarov B.K. QTI, «Ichki kasalliklar, nefrologiya gemodializ» kafedrasi assistenti.
	Taqrizchilar: **Primbetov K**. QTI, «Xalq tabobati va ichki kasalliklar propedevtikasi» kafedrasi assistenti. t.f.n. **Mamutov SH.I.** QTI, «Patologiya» kafedra mudiri. t.f.n.